

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่องการปฏิบัติการสอนตามแนวทางนบีมุฮัมมัด^ﷺของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีเนื้อหาและสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาสจำนวนศูนย์ทั้งหมด 67 ศูนย์ที่ได้จดทะเบียนใน 7 ตำบล มีจำนวนประชากร ทั้งหมด 521 คน¹ รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนศูนย์และครูผู้สอน จำแนกตามตำบล

ตำบล	จำนวนศูนย์	จำนวนครูผู้สอน
1. บางนาค	6	56
2. โศกเคียน	11	103
3. กะลุวอ	9	77
4. กะลุวอเหนือ	13	86
5. ลำภู	9	60
6. มะนังตายอ	9	67
7. บางปอ	10	72
รวม	67	521

¹ ข้อมูลศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) สํารวจ ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2559 สช.อ.เมืองนราธิวาส

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane (อ้างถึงในธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551 : 45) สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$= \frac{521}{1 + 521(0.5)^2}$$

$$= 226.27$$

$$= 226$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 226 คน

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มครูผู้สอน ร้อยละ 5 (เศษปัดขึ้น) ของครูผู้สอนทั้งหมดในแต่ละตำบล จำนวน 521 คน ตามสัดส่วนครูผู้สอนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 226 คน

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลากแบบไม่ใส่กลับ (Simple random Sampling without Replacement) จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ จำนวน 226 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำบล

ตำบล	จำนวนครูผู้สอน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. บางนาค	56	24
2. โศกเคียน	103	45
3. กะลุวอ	77	34
4. กะลุวอเหนือ	86	37
5. ลำภู	60	26
6. มะนังตายอ	67	29
7. บางปอ	72	31
รวม	521	226

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผู้วิจัยมีวิธีการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมของการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัดของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน จำนวน 226 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัดของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ :

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางนบีมุฮัมมัดของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้านรูปแบบการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questions) เกี่ยวกับข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนได้เอามาจากงานวิจัยดังนี้ คือ

3.3.1.1 การสร้างแบบสอบถาม

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้ คือ

ก. ศึกษารูปแบบการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามซึ่งได้แก่งานวิจัยของ ยุทธนา เกื้อกุล (2550) และของมุฮัมมัด วาแม (2554)

ข. กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมการปฏิบัติการสอนตามแนวทํานบปี ทั้ง 3 ด้าน คือด้านรูปแบบการสอน วิธีการสอนและด้านเทคนิคการสอนแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

ค. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือพิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษาโดยใช้ดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นและคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 116-117) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ง. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

จ. ทดลองเครื่องมือ (Try Out) กับกลุ่มเล็ก (Try out) จำนวน 30 คนเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Reliability)

ฉ. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ แบบสอบถามการปฏิบัติการสอนตามแนวทางนปีของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ทั้งฉบับ มีค่าเฉลี่ย .982

ด้านรูปแบบการสอน มีค่าความเชื่อมั่น .853

ด้านวิธีสอน มีค่าความเชื่อมั่น .966

ด้านเทคนิคการสอน มีค่าความเชื่อมั่น .972

ช. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นที่มีความสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมดังนี้

3.4.1.1 สํารวจรายชื่อและสถานที่ตั้งศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

3.4.1.2 ทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาคอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังศูนย์ฯที่จะทำการเก็บข้อมูล

3.4.1.3 ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวไปยังศูนย์ฯที่จะทำการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3.4.1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล และไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.4.2 การทบทวนแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 แหล่งข้อมูล คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Sources) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) ดังนี้

3.4.2.1 เอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) มีดังนี้

ก. คัมภีร์อัลกุรอานและอัลหะดีษ

ข. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.4.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) มีดังนี้

ก. เอกสาร หนังสือที่กล่าวถึงตาดิกาและการสอน

ข. เอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิธีการวิเคราะห์

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Package for the Social Sciences) ในการคำนวณหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test ค่า F-test และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Sheffe correlation ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามดังนี้

3.5.1.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.5.1.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปรแล้วหาค่าร้อยละ

3.5.1.3 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

3.5.1.4 แบบสอบถามตอนที่ 2 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปฏิบัติการสอนตามแนวทางนบีมุฮัมมัด ﷺ ของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำ

มัธยม (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส และหาค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดทั้งหมด โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย (ไพศาล วรคำ, 2551 : 405) ดังนี้

1.00 – 1.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

1.50 – 2.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

2.50 – 3.49 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง

3.50 – 4.49 หมายถึง ปฏิบัติมาก

4.50 – 5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

3.5.1.5 นำผลที่ได้จากการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้ง 3 ด้าน คือ รูปแบบการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอน มาเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนตามแนวทางนบีมุฮัมมัด ^ﷺ ของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัธยม (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส โดยแบ่งตามรูปแบบการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาด้านศาสนาและสามัญ และประสบการณ์การสอน มาคำนวณหาค่า t-test ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และคำนวณหาค่า F-test ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Sheffe correlation

3.5.1.6 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัธยม (ตาดีกา) ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส มาวิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล